

at grundforbedre Veiene, det er mere nødvendigt, at de holdes godt vedlige, at der efterhaanden fjæres paa dem.

Solstein: Med Hensyn til hvad der er anført mod Endringsforslaget under Nr. 24 vil jeg kun ganske kort henholde mig til den Afstemning, der for kort Tid siden har fundet Sted her i Thinget i et lignende Tilfælde. Jeg skal ikke indlade mig paa Tanken i dette Forslag, thi det forekommer mig, at, da Thinget allerede engang har taget sin Beslutning i saa Henseende, bør vi undlade at discutere dette Spørgsmaal. — Hvad angaaer Endringsforslaget under Nr. 25, skal jeg endnu tillade mig at gøre opmærksom paa en væsentlig Grund, der efter min Mening vil have en vis Bægt ligeoverfor Noget af det, der nu er anført. Naar der sættes i Loven, at Naturalarbeidet skal udføres „efter enhver Jordbrugers Hartkorn i Sognet“, vil det ganske vist være nødvendigt at træffe Bestemmelser om, hvor man ligeoverfor denne nye Bestemmelse vil have, at Pligten til Kjørselsarbejde skal høre op, og hvor Pligten til personligt Arbejde skal begynde, thi vi have nu, netop som Følge af de forskjellige Begrænsningsmaaader, der ere indførte ved de hidtil gjældende Regler, Tilfælde, hvori Hartkorn, som langt fra naaer 1 Tønde — paa saadanne Jordbrug holdes ofte 2 Heste og stundom flere — udfører Kjørselsarbejde in natura. Jeg anfører kun dette som Exempel paa, at man, ved at give en enkelt eensidig Bestemmelse, meget let griber ind i Forholdet saaledes, at man forstyrrer det uden at opnaa den tilsigtede Fordeel. — Hvad angaaer Endringsforslaget under Nr. 22, skal jeg tillade mig at gøre opmærksom paa en Side, der ikke hidtil er bleven berørt. Vi forudsætte i Almindelighed, at Sognene gjerne ville holde deres Veie godt vedlige, men det er virkelig ikke altid Tilfældet. Det er saaledes meget hyppigt, at et Sogn har en Veie, i hvis Vedligeholdelse det er meget lidet interesseret, som det kun har faaet modvilligt, og som det er tvunget til at

overtage, forbi de omkringliggende Sogne ere interesserede i, at den vedligeholdes, men Erfaringen har vist, jeg vil ikke sige i mange Tilfælde, men i flere, at det er slige Veie, med Hensyn til hvilke Sognene trykke sig grimme meget ved at gjøre det Fornødne, saaledes at de komme i farbar Stand. Dertil kommer, at det paa mange Steder i Sognene er saare vanskeligt at tilveiebringe det fornødne Veimateriale; der gives store Strækninger, hvor der er fuldt op med Leerjord, men hvor der mangler Gruus og Sand, medens der paa andre Steder er meget for meget Sand, men ingen Steen til at sætte Veien istand med. Jeg troer slet ikke, at den Tanke er saa urigtig, at Sognene skulle have en bestemt Plan at følge for deres aarlige Arbejde, og alene det, at der henvises til, at Arbejdet skal udføres efter en saadan, troer jeg vil have et meget stort Værd, naar det udtales bestemt her i Loven. Forøvrigt er det en fuldkommen Misforstaaelse, naar man antager, at Sogneforstanderskaberne ikke skulle have fuld Frihed til at bestemme, hvorledes Planerne skulle være; det have de i fuldeste Maade, men de skulle kun lægge en Plan og underrette Amtsraadet om, hvorledes Arbejdet skal udføres.

P. Nielsen: Det ærede Medlem, som sidst talte, sagde med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 22, at Sogneforstanderskaberne blot skulle lægge en Plan, men jeg vilde dog gjerne vide, hvorledes det ærede Medlem mener, at de skulle kunne gjøre det. Jeg kan nok forstaae, at der kan lægges en Plan til Grundforbedringen af et Stykke Veie; i saa Tilfælde maa der gjøres Overslag og lægges en Plan, men naar man kommer over til Byland, f. Ex. til de store Hedestækninger, vil man finde Veie, som ere deelte i flere Parter efter Hartkorn, og af hvilke en Rods-eier har et Stykke, som gaar over Rødbund, en Anden et Stykke, som gaar over Høibund, Mosebund, Kær o. s. v. Her er det aldeles umuligt at lægge en saadan Plan, men det